

Î N C H E I E R E

23 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul
lui Cotorobai Vladimir, avocatul Corneliu Chisilița,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Panfil Dorina
împotriva lui Cotorobai Vladimir cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 18 ianuarie 2016, Panfil Dorina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Cotorobai Vladimir cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 04 septembrie 2013 a încheiat cu
Cotorobai Vladimir un contract de împrumut prin care i-a acordat ultimului bani în
sumă de 12000 de euro, fapt confirmat prin întocmirea recipisei semnată de ambele
părți.

Afirmă că, împrumutatul Cotorobai Vladimir și-a asumat obligația de a restitui
suma împrumutului pînă la data de 30 ianuarie 2014.

Susține că, pîrîtul pînă în prezent nu a restituit datoria, iar soluționarea litigiului pe
cale amiabilă a fost epuizată.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Cotorobai Vladimir suma împrumutului
în valoare de 12000 de euro, echivalentul în lei moldovenești la cursul oficial de schimb
stabilit de BNM la ziua rambursării, a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime
de 5000 de lei și a taxei de stat în sumă de 8170 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 martie 2016 s-a admis
parțial acțiunea, s-a încasat de la Vladimir Cotorobai în beneficiul Docrinei Panfil datoria
în sumă de 12000 de lei sau echivalentul sumei în lei moldovenești conform cursului
oficial al BNM la data executării hotărîrii; s-a încasat de la Vladimir Cotorobai în
beneficiul Docrinei Panfil cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de
8115 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5000 de lei; s-a respins
acțiunea în partea încasării cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat în sumă de 55

de lei, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, pîrîtul Cotorobai Vladimir nu și-a onorat obligațiile asumate în baza recipisei de a restitui reclamantei suma împrumutată în cuantum de 12000 de euro.

La fel, prima instanță a conchis că pretenția reclamantei de a încasa taxa de stat în sumă de 8170 de lei, s-a admis parțial, or reclamanta a achitat taxa de stat în sumă de 8115 lei reieșind din valoarea acțiunii, din care motiv pretenția privind încasarea taxei de stat în sumă de 55 de lei s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 s-a respins cererea de apel depusă de Cotorobai Vladimir și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 martie 2016.

La data de 13 decembrie 2016, reprezentantul lui Cotorobai Vladimir, avocatul Corneliu Chisilița a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de restituire a pricinii în altă instanță de judecată egală în grad, conform art.43 din Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, iar pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Susține că, prima instanță urma să strămute pricina într-o altă instanță conform art.43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, în legătură cu faptul că Panfil Dorina este angajata Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, invocînd jurisprudența CEDO.

Afirmă că, Cotorobai Vladimir nu a fost citat în prima instanță, iar pe avizul de recepție nu a semnat nici el, dar nici membrii familiei lui.

Menționează că, Cotorobai Vladimir era în imposibilitate de a prezenta răspunsul eliberat de ÎS „Poșta Moldovei” în ședința de judecată din 13 octombrie 2016, deoarece prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2016, s-a aplicat față de acesta măsura preventivă – arest preventiv, argumentînd că a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil și de posibilitatea de a înainta o acțiune reconvențională.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră că, recursul a fost declarat în termen, deoarece decizia recurată datează cu 13 octombrie 2016 (f.d.89-97), iar cererea de recurs a fost expediată la data de 13 decembrie 2016 (f.d.109), prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile reprezentantului recurentului din cererea de recurs precum că, prima instanță urma să strămute pricina într-o altă instanță conform art.43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, în legătură cu faptul că Panfil Dorina este angajata Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, nu pot fi reținute, deoarece bănuiala că nepărtinirea judecătorului ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces urma a fi probată, or cum rezultă din Jurisprudența CEDO în cauza *Tocono și Profesorii Prometeiști contra Moldovei* (Cererea nr. 32263/03), unde Curtea a accentuat „în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri. Astfel, Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens. În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această

privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță. Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată. Curtea reamintește că articolul 6 § 1 al Convenției impune o obligație fiecărei instanțe naționale să verifice dacă, așa cum este formată, ea reprezintă o „instanță imparțială” în sensul acestei prevederi.” (§29, 31).

Mai mult ca atât, reieșind din argumentele descrise în referința depusă de Panfil Dorina (f.d.114-116), la care instanța de recurs le va da credibilitate în condițiile în care probe ce ar infirma cele expuse la materialele dosarului lipsesc, se desprinde că ultima a suspendat contractul individual de muncă la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău la data de 01 aprilie 2014 pe motivul îngrijirii copilului, însă judecătorul care a examinat acțiunea a fost numit în funcție la data de 04 februarie 2015, prin urmare careva interacțiune sau bănuială că nepărtinirea judecătorului ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces nu s-a constatat.

Argumentul invocat de reprezentantul recurentului în cererea de recurs precum că, Cotorobai Vladimir nu a fost citat în prima instanță, iar pe avizul de recepție nu a semnat nici el, dar nici membrii familiei lui, nu poate fi reținut, deoarece potrivit avizului de recepție DS2004050889AS Cotorobai Vladimir a fost înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, or potrivit art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Nu pot fi reținute cele invocate în recurs precum că, Cotorobai Vladimir era în imposibilitate de a prezenta răspunsul eliberat de ÎS „Poșta Moldovei” în ședința de judecată din 13 octombrie 2016, deoarece prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2016, s-a aplicat față de acesta măsura preventivă – arest preventiv, argumentînd că a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil și de posibilitatea de a înainta o acțiune reconvențională, or reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 septembrie 2016 (f.d.84-86), i-a fost acordat termen avocatului Chisilița Corneliu, reprezentantul lui Cotorobai Vladimir, pînă la 13 octombrie 2016 pentru a prezenta răspunsul de la ÎS „Poșta Moldovei”, însă la data respectivă avocatul Chisilița Corneliu nu s-a prezentat.

Instanța de recurs reiterează că, intentarea unei acțiuni reconvenționale este un mijloc procedural prin care pîrîtul formulează pretenții proprii împotriva reclamantului și nu exprimă apărarea pe care și-o face pîrîtul față de pretențiile reclamantului, ci constituie mijlocul procesual prin intermediul căruia pîrîtul ridică pretenții proprii față de reclamant.

În aceasta ordine de idei, Cotorobai Vladimir nu a fost privat de dreptul de a înainta o acțiune separată conform regulilor generale de intentare a acțiunii, or potrivit art.172 alin.(2) din Codul de procedură civilă, intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii.

Completul constată că instanța de apel a examinat și elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de apel prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurentului în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devoluează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au constatat circumstanțele importante ale pricinii, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Cotorobai Vladimir, avocatul Corneliu Chisilița, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Cotorobai Vladimir, avocatul Corneliu Chisilița, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță